04/12/2018

Εκκλησία και Τέχνη στη Θεσσαλία τον 16ο αι.

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λαρίσης και Τυρνάβου

«Είναι μια έκθεση για τη χριστιανική κοινωνία της εποχής την οποία η εκκλησία εξέφραζε και ενέπνεε. Τα σημαντικά έργα που παρουσιάζονται αποδεικνύουν περίτρανα τον σπουδαίο ρόλο της εκκλησίας που ήταν τότε ο μοναδικός θεσμός οργάνωσης των χριστιανών» τόνισε η προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λάρισας, Σταυρούλα Σδρόλια, κατά τα εγκαίνια χθες της έκθεσης «Ελπίδα και Πίστη. Εκκλησία και Τέχνη στη Θεσσαλία τον 16ο αιώνα».

Η έκθεση, περιλαμβάνει εκκλησιαστικά αντικείμενα όπως εικόνες, άμφια, σκεύη και χειρόγραφα που για πρώτη φορά βγαίνουν από τις εκκλησιαστικές και μοναστηριακές συλλογές και για το επόμενο τρίμηνο θα εκτίθενται στο Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας. Κειμήλια που για τις ανάγκες της έκθεσης παραχώρησαν οι Μητροπόλεις Λαρίσης και Τυρνάβου, Τρίκκης και Σταγών, Σταγών και Μετεώρων, Δημητριάδος, Ελασσόνος, Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων, καθώς και οι ιερές μονές των Μετεώρων, Δουσίκου, Κορώνας, Ολυμπιώτισσας, Συκιάς, Αγίου Παντελεήμονα Αγιάς και Φλαμουρίου.

Μια έκθεση που αφορά στην «πλούσια καλλιτεχνική παραγωγή της Θεσσαλίας τον 16ο αιώνα, την πρώτη που δημιουργήθηκε μετά την Άλωση από τους Οθωμανούς

και τον ρόλο της Εκκλησίας σε αυτή» ενώ μέσα από τα εκκλησιαστικά αντικείμενα της εποχής «επιχειρείται η ερμηνεία της μεγάλης καλλιτεχνικής άνθησης του 16ου αιώνα, όταν, στο πλαίσιο της οθωμανικής κυριαρχίας, δημιουργήθηκαν και διακοσμήθηκαν δεκάδες ναοί υψηλών προθέσεων, που άφησαν σημαντικό αποτύπωμα στην τέχνη».

Στο πλαίσιο των εγκαινίων, η κ. Σδρόλια σημείωσε πως «στην προσπάθειά μας να προσεγγίσουμε τη βυζαντινή κληρονομιά ήρθαμε αντιμέτωποι με τη σπουδαία εποχή του 16ου αι. που παρουσιάζει για τη Θεσσαλία σημαντικές ιδιαιτερότητες». Προσθέτοντας ότι «έχει καταγραφεί από τους ιστορικούς μεγάλη ανάπτυξη, πληθυσμιακή και οικονομική που μας κληροδότησε σπουδαία μνημεία. Αυτό που μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα στην έκθεση αυτή είναι ότι τα εκτεταμένα οικοδομικά προγράμματα στα Μετέωρα και τα άλλα μεγάλα μοναστήρια του 16ου αι. χρηματοδοτούνται σχεδόν αποκλειστικά από εκκλησιαστικούς αξιωματούχους, επισκόπους ή μοναχούς με πιο σπουδαίους τους μητροπολίτες Λαρίσης, Βησσαρίωνα Β’ και Νεόφυτο Β’ τους κτήτορες της μονής Δουσίκου».

Η κ. Σδρόλια υπογράμμισε επίσης τον διπλό σκοπό της έκθεσης, «να προβάλει τα σπουδαία έργα εκκλησιαστικής τέχνης που έκαναν γνωστή τη Θεσσαλία έξω από τα σύνορά της καθώς και τις προσωπικότητες της εκκλησίας που ήταν υπεύθυνες για τη δημιουργία τους.

Είναι γνωστό ότι την εποχή εκείνη η Εκκλησία είχε τα μέσα χάρη στα προνόμια που έλαβε από τους Οθωμανούς κυρίαρχους και πολλοί πιστοί ήταν επίσης σε θέση να συνεισφέρουν μικρά ή μεγαλύτερα ποσά. Τίποτε όμως δεν μπορεί να εξηγήσει το πλήθος, την ποιότητα και την πνευματικότητα αυτών των έργων όσο η προσωπικότητάς των ιεραρχών και μοναχών της εποχής. Πολλοί από αυτούς αναδείχθηκαν σε αγίους εξαιτίας του συνόλου του έργου τους που άγγιξε τις ψυχές των πιστών» τόνισε η κ. Σδρόλια. Η οποία ανέγνωσε μηνύματα του Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ. Ιερώνυμου, της υπουργού Πολιτισμού Μυρσίνης Ζορμπά και των βουλευτών, Αννας Βαγενά και Χρ. Κέλλα, ευχαρίστησε όλους όσοι συνέδραμαν στη διοργάνωση σημειώνοντας ότι η έκθεση αφιερώνεται στη μνήμη του καθηγητή Δημήτρη Σοφιανού, ο οποίος, ως διευθυντής του Μεσαιωνικού Αρχείου της Ακαδημίας Αθηνών, κατέγραψε και δημοσίευσε εκατοντάδες χειρόγραφα των μονών των Μετεώρων και της μονής Δουσίκου, προβάλλοντας έτσι την ιστορία και την πνευματική παρακαταθήκη των μοναστηριών της Θεσσαλίας.

Χαιρετισμό απηύθυνε και η προϊσταμένη της συνδιοργανώτριας Εφορείας Αρχαιοτήτων Τρικάλων Κρυσταλλία Μαντζανά, σημειώνοντας ότι τα «μοναδικά αντικείμενα – κειμήλια της έκθεσης που προέρχονται από τα κειμηλιοφυλάκεια των

μητροπόλεων και των μοναστηριών της Θεσσαλίας, αντανακλούν σε μεγάλο βαθμό το οικονομικό και καλλιτεχνικό επίπεδο του 16ου αι. στη Θεσσαλία δίνοντας πολύτιμες πληροφορίες και γνώσεις στους επισκέπτες της έκθεσης».

Στα εγκαίνια, όπου τον αγιασμό τέλεσε ο μητροπολίτης Λαρίσης και Τυρνάβου σεβ. Ιερώνυμος, παρευρέθηκαν επίσης οι μητροπολίτες, Ελασσόνας Χαρίτων, Θεσσαλιώτιδος Τιμόθεος, Τρίκης και Σταγών Χρυσόστομος, Σταγών και Μετεώρων Θεόκλητος, ο ηγούμενος του Μεγ. Μετεώρου π. Νύφων, ο ηγούμενος της Αγ. Τριάδος Μετεώρων π. Δομέτιως, αντιπροσωπεία της Μονής Δουσίκου με επικεφαλής τον π. Βησσαρίωνα, ο αρχιερατικός επίτροπος Αγιάς π. Νεκτάριος, ο αντιπεριφερειάρχης Απ. Μπέμπης, ο περιφερειακός σύμβουλος Θαν. Παιδής, ο δήμαρχος Λάρισας Απ. Καλογιάννης, οι αντιδήμαρχοι Απ. Σουρλαντζής και Παν. Νταής, ο αστυνομικός υποδιευθυντής Λοϊζ. Παντικίδης, ο εκπρόσωπος της ΠΥΛ Σπ. Δερβένης, ο πρόεδρος του Συλλόγου Φίλων Διαχρονικού Μουσείου Γιάν. Σιούλας, ο πρόεδρος του Συλλόγου Φίλων Πινακοθήκης Νίκ. Σκεντέρης, η γενική γραμματέας του Δήμου Λάρισας Βάσω Μόσιαλου, ο εκπρόσωπος της Ενωσης Κεντρώων Γ. Αναγνωστόπουλος, ο διευθύνων σύμβουλος της «Ε» Γ. Μιχαλόπουλος και αρκετοί Λαρισαίοι. Να σημειωθεί πως η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2019.

Πηγή: **: Eleftheria.gr**